

Coachning av kommuner skapar bättre energiplanering

Syftet med projektet Energiplanering 2.0 var att få fler skånska kommuner att uppdatera sina energiplaner. Dels med hjälp av aktiv coachning, dels genom öppna nätverksträffar. Man fokuserade särskilt på att integrera energiplaneringen med den fysiska planeringen.

En energiplan ska beskriva kommunens strategier för tillförsel, distribution och användning av energi på både kort och lång sikt. Att ta fram en sådan planering är med andra ord ingen engångsinsats, utan bör i så stor mån som möjligt vara en del av det löpande arbetet.

För drygt tio år sedan hjälpte Energikontoret Skåne ett antal skånska kommuner att ta fram energiplaner, eftersom flera av dem saknade en. 2018 hamnade frågan åter på agendan när Energikontoret Skåne, i dialog med Länsstyrelsen, såg behovet av att uppdatera planerna.

Vindkraftverk på rapsfält i Skåne.

En arbetsprocess i flera steg

För att skapa en så effektiv process som möjligt delade man in projektet i sex olika steg.

1. Kartläggning och omvärldsbevakning av andra kommunala energiplaner som nyligen blivit antagna runt om i Sverige, för att hitta goda exempel.
2. Framtagande av en metodhandbok som energiplanerare kunde använda som stöd i sitt arbete. Där kan även andra kommuner med liknande utmaningar hitta inspiration och kontaktpersoner.
3. Öppna nätverksträffar med olika teman.
4. Aktiv coachning av ett antal mindre kommuner. De utvalda kommunerna fick prioritera vilka områden de behövde särskild hjälp inom, och därefter utformade man projektet till stor del efter deras önskemål.
5. Digital slutkonferens.
6. Utvärdering i form av en enkät med tre övergripande frågor.

– Kommunerna har sagt att en framgångsfaktor var att projektet var så flexibelt. Möten i olika format, både stora, små och med olika teman. De tyckte även det var värdefullt att ha en coach som hjälpte dem med energiplanerna, säger projektledare Per-Johan Wik på Energikontoret Skåne.

Goda resultat och positiva kommuner

Syftet med projektet var att kommunerna skulle uppdatera sina energiplaner. Samtliga deltagare har kommit långt i den processen, även om inte alla kommit i hela vägen in i mål. I flera fall finns dessutom en tydlig koppling till den fysiska planeringen.

Alla de sju kommuner som fått stöd i form av coachning har varit väldigt positiva till resultaten. Framför allt ser man att kombinationen av nätverksträffar, gruppmöten och individuell coachning har varit en nyckel till framgång. Deltagarna beskriver också att de haft stor nytta av att vara en del av ett coachningsnätverk. Att utbyta tankar och erfarenheter med de andra kommunerna har både gjort deras arbete lättare och innehållet i energiplanen bättre.

– Det går så fort idag, fysisk planering i energiplanering som varit i fokus i det här projektet kanske hamnar i bakgrunden av de regionala nätutvecklingsplanerna som ska tas fram. Men tyvärr finns ingen finansiering för coachningsprojekt liknande detta just nu, för nätutvecklingsplaner. Det skulle vara värdefullt om alla regionala energikontor kunde få en peng för att samordna de här insatserna, konstaterar Per-Johan.

Per-Johans bästa tips för att lyckas med ett liknande projekt:

- Flexibilitet och lyhördhet har varit ett vinnande koncept. Lyssna på projektdeltagarna – vad vill de?

- Arbetet med energiplanering ser väldigt olika ut i kommunerna. Generellt sett kan det vara bra att tänka i olika steg, men varje kommun måste förstås utgå från sina individuella förutsättningar. Vi märkte tidigt att det var svårt att bedriva coachningssamtalen utifrån standardiserade teman, eftersom projektdeltagarna hade så pass olika utmaningar och processer.
- Tvinga inte fram en arbetsmetod bara för att den står i en metodhandbok! Använd den snarare som inspiration och stöd.
- Det kan ta lång tid för en kommun att internt rigga en projektorganisation för att arbeta med energiplanering och att få de nödvändiga politiska beslut som krävs för att komma igång med arbetet.
- Det kan variera vilken erfarenhet en energiplanerare har av att ta fram en energiplan för en kommun. Ofta saknar de dessutom kollegor som har tid att i någon större utsträckning hjälpa till i arbetet. Våra korta entimmes-träffar kommunerna emellan har därför varit oerhört värdefulla där erfarenhetsutbytet varit mycket givande.
- Även träffarna med personer från olika förvaltningar och kompetensområden har varit väldigt uppskattade.

Kontaktpersoner och mer information

Huvudman för projektet var Kommunförbundet Skåne, avdelningen Energikontoret Skåne.

Per-Johan Wik projektledare Energikontoret Skåne

Pernilla Rinsell, handläggare Energimyndigheten

Mer om projektet på Energikontoret Skånes webbplats.

Projektet har tagit fram en ny metodhandbok för energiplanering i nio steg, med inslag från det praktiska arbetet från coachningskommunerna.

Energimyndighetens roll

Energimyndigheten har gett ekonomiskt stöd till projektet via programmet Lokal och regional kapacitetsutveckling för energiomställning och minskad klimatpåverkan. Programmet ska underlätta samverkan, metodutveckling och spridning av erfarenheter kring lokal och regional energi- och klimatomställning för att öka aktörers organisatoriska kapacitet att arbeta med frågorna.

Program

Lokal och regional
kapacitetsutveckling

Typ av stöd

Energi- & klimatarbete offentlig
sektor

Typ av stödmottagare

Offentlig sektor

Slutår

2020

Senast uppdaterad: 2021-06-24

Pernilla Rinsell

016-544 20 09

Hållbar energi för alla

Energimyndigheten leder samhällets omställning till ett hållbart energisystem.

Kontakt

Besöksadress

Gredbyvägen 10

Eskilstuna

Post

Box 310, 631 04 Eskilstuna

Gods

Langsgatan 7, 632 21 Eskilstuna

Telefon (växel)

016-544 20 00

E-post

[Registrator](#)

Fakturor

Statens energimyndighet

FE7841

831 90 Östersund

[Om e-faktura](#)

Organisationsnummer

202100-5000

Presstjänst

016 - 544 23 99

Länkar

Prenumerera

Press

Publikationer

Om webbplatsen

Så behandlar Energimyndigheten personuppgifter

Anmäl korruption & oegentligheter

Tillgänglighetsredogörelse

Följ oss på

Facebook

Instagram

LinkedIn

YouTube